

Een kerstboom vol verhalen

Leopold

Inhoud

Rindert Kromhout – <i>Meester Max en het kerstverhaal</i>	7
Hans Kuyper – <i>Bal</i>	14
Selma Noort – <i>Makkie</i>	15
Harmen van Straaten – <i>Vliegen en knielen</i>	26
Stef van Dijk – <i>Een kerstboom kopen</i>	29
Nannie Kuiper – <i>Het engeltje</i>	35
Sjoerd Kuyper – <i>Gitaar</i>	37
Koos Meinderts – <i>De treurige kerstboom</i>	43
Dolf Verroen – <i>Vrede op aarde</i>	48
Maria van Eeden – <i>De sneeuwman</i>	50

BRONVERMELDING	57
----------------	----

Meester Max en het kerstverhaal

‘Meester?’ vraagt Bram. ‘Mag ik Jezus zijn?’

7

‘Nee, ik,’ zegt Pieter. ‘Ik wil Jezus zijn.’

‘Ik ook,’ zegt Susan.

Pieter geeft haar een duw. ‘Jezus is een jongen,’ zegt hij.

‘Jongens, geen ruzie.’ Meester Max zit op zijn knieën in de poppenhoek om spullen klaar te zetten voor het toneelstuk. De kinderen zitten op hun stoel in de kring te wachten tot meester Max daarmee klaar is. Het duurt lang, vindt Bram.

Omdat het bijna Kerstmis is, gaat groep twee het kerstverhaal spelen. Dat verhaal gaat over de timmerman Jozef en zijn vrouw Maria die in een stal moesten slapen. Toen kregen ze een baby en die heette Jezus. Er kwamen koningen cadeautjes brengen en de engelen zongen en iedereen was blij.

Meester Max heeft het verhaal gisteren voorgelezen en nu gaan ze het nadoen.

De klas ziet er gezellig uit. In de zandtafel staat een versierde kerstboom en op de tafel van meester Max brandt een kaars. Grote uitgeknipte sterren hangen voor de ramen en aan het plafond.

‘Ik vroeg het eerst,’ zegt Bram tegen Pieter. Hij loopt naar meester Max en trekt hem aan zijn arm. ‘Ik vroeg het eerst, hè meester?’

Meester Max geeft geen antwoord, hij is te druk aan het werk. Hij legt een deken en een kussen op de grond en gooit wat stro neer.

'Zo,' zegt hij, 'de stal is klaar.'

Gauw holt Pieter naar de poppenhoek en meteen gaat hij op de deken liggen. 'Het toneelstuk kan beginnen!' roept hij.

8

Bram weet niet wat hij ziet. Wat gemeen van Pieter om op die deken te gaan liggen. 'Ga d'r af!' zegt hij boos.

Pieter steekt zijn tong tegen hem uit en blijft liggen waar hij ligt.

'Jongens, wat heb ik nou gezegd?' broemt meester Max. 'Geen ruzie! Jezus houdt niet van ruzie, hij wil juist dat de mensen lief tegen elkaar zijn. Dat heb ik gisteren toch voorgelezen?'

Bram houdt ook niet van ruzie, maar hij heeft het toch echt het eerst gevraagd. Daarom probeert hij Pieter van de deken te trekken.

'Ik ben Jezus!'

'Nee, ik!'

'Nu is het afgelopen,' zegt meester Max. 'Ga op je stoel zitten! Vooruit!'

Hij rommelt wat in een kist en pakt er een blote pop uit. 'Hier, dit is Jezus. Ik heb genoeg van dat gekibbel. Bram mag Jozef zijn en Tamara is Maria, en Pieter en Sonya en Jasper zijn koningen. De andere kinderen zijn de engelen. Zo goed?'

Bram snuift kwaad. Dat is geen echte Jezus, dat is een stomme ouwe pop.

Ook Pieter is woedend. 'Je had het beloofd!' zegt hij.

Dat is waar, weet Bram. Meester Max had beloofd dat een van de kinderen Jezus mocht zijn, en niet die stomme ouwe pop.

'Hadden jullie maar geen ruzie moeten maken,'

zegt meester Max. 'En nu wil ik er niks meer over horen.'

Hij legt de pop op de deken. 'Kom er maar bij zitten, Jozef en Maria. En kijk eens wat een mooie kronen en vleugels ik heb geknipt voor de drie koningen.'

Trots laat hij drie papieren kronen zien, en ook een stapel vleugels van papier.

9

Omdat meester Max zo streng klinkt, gaat Bram gehoorzaam bij de deken met de pop zitten. Maar hij heeft geen zin meer in het toneelstuk. Hij wilde zó graag Jezus zijn, hij kon er vannacht bijna niet van slapen.

'Doe maar goed je best in het toneelstuk,' heeft mama vanmorgen gezegd. En nu gaat het zomaar ineens niet door. Jozef is lang niet zo leuk als Jezus. Jozef krijgt geen cadeautjes. Bram zou wel willen huilen.

Ook de andere kinderen hebben geen zin meer. Terwijl meester Max de vleugels op de ruggen van de boos kijkende engelen plakt, zetten de drie koningen nijdig de kronen op hun hoofd. Die kreuken daardoor een beetje.

Alleen Tamara is tevreden. Ze propt de pop onder haar trui en zegt: 'Jezus zit in mijn buik. Ik ben zijn moeder.'

'Ik ga heus geen cadeautjes aan die pop geven,' zegt Pieter. 'Ik kijk wel uit. Ik zeg het tegen mijn vader.'

Even kijkt Meester Max Pieter fronsend aan, dan zegt hij: 'We gaan beginnen.'

Hij doet het boek open en gaat op zijn knieën bij de poppenhoek zitten.

'Eerst moeten Jozef en Maria gaan rondlopen,' zegt

hij, 'want ze zoeken een plekje om te slapen.'

Meteen begint Tamara door de klas te lopen, met haar handen op haar dikke buik. Blij kijkt ze om zich heen.

Ook Bram doet wat de meester heeft gezegd. Tamara geeft hem een hand, maar Bram trekt zich los. 'Niet doen.'

'Het was nacht en het was koud,' vertelt meester Max. 'En Jozef en Maria waren moe, want ze hadden al een heel eind gelopen. Gelukkig zagen ze een stal waarvan de deur wijd openstond.'

'Jozef, ik ben zo moe,' zegt Tamara. 'En Jezus wil mijn buik uit. En dan komen de koningen cadeautjes brengen.'

Bram zegt niks terug.

‘En wat zei Jozef toen?’ vraagt meester Max.
Bram haalt zijn schouders op. ‘Weet ik niet.’
‘Jawel, dat weet je wel,’ zegt meester Max. ‘Jozef zei:
“Kijk eens, een stal. Zullen we daar gaan slapen?”’

‘O,’ zegt Bram.

‘O? Wat nou o?’ vraagt meester Max.

‘Kijk eens een stal,’ mompelt Bram.

‘Stom toneelstuk,’ zegt Pieter.

‘Jezus kan best een meisje zijn,’ zegt Susan. ‘In
toneelstukken kan alles.’

‘O Jozef, wat een mooie stal,’ zegt Tamara. ‘Kijk
eens, er ligt een dekentje in het stro.’

‘Die stal stinkt,’ zegt Bram. En dat is zo, het stro
ruikt vies.

Pieter grinnikt. ‘Gooi die pop maar in die vieze stal,’
zegt hij.

Met een klap slaat meester Max het boek dicht.
‘Afgelopen,’ zegt hij. ‘Het toneelstuk is uit.’

Nou ja zeg! Hier snapt Bram niks van. Is het toneel-
stuk nu al uit? Het was net begonnen.

‘Wij moeten nog zingen,’ zeggen de engelen.

‘De koningen moeten nog komen,’ zegt Sonya.

‘Ja meester, het is nog niet afgelopen,’ zegt Tamara.

‘Een andere keer gaan we verder,’ zegt meester Max.
‘Vandaag niet, want jullie doen helemaal niet leuk
mee. Vooruit, ga allemaal op je stoel zitten.’

Beteuterd zoeken de kinderen hun plekje in de
kring.

Meester Max kijkt de klas rond. Alle kinderen zijn
stil, niemand durft nog iets te zeggen.

‘Flauw hoor,’ zegt meester Max. ‘Ik wou er een fees-
telijke dag van maken. Waarom doen jullie zo verve-
lend?’

Niemand geeft meester Max antwoord. Bram heeft een akelig gevoel in zijn buik.

‘Nou, zeg op, waarom?’ vraagt meester Max weer.

Precies op dat moment valt er – pats! – iets op de grond. Bram kijkt wat het is. De blote pop is onder Tamara’s trui uitgegleden en ligt nu midden in de kring.

Alle kinderen kijken ernaar. Meester Max ook.

‘Asjemenou,’ zegt hij. ‘Daar heb je Jezus.’ Hij grinnikt.

Bram lacht ook, heel voorzichtig.

‘Meester,’ zegt Arif, ‘Jezus is geboren.’

Nu moet iedereen lachen en Brams buik voelt niet meer akelig.

Tamara raapt de pop op en neemt hem op schoot.

Weer is iedereen stil, ook meester Max. Vanuit zijn ooghoeken kijkt Bram naar hem. Is hij nog boos, of is het over?

Sonya steekt haar vinger op. ‘Meester?’ vraagt ze. ‘Mogen we verder gaan met het toneelstuk?’

Wel acht kinderen beginnen heftig te knikken, Bram ook. ‘Ja, we willen verder gaan met het toneelstuk. We zullen niet meer vervelend doen.’

‘Verder gaan?’ Langzaam kijkt meester Max de kring rond. ‘Krijgen we dan weer ruzie?’

‘Nee meester! We maken geen ruzie meer. Echt niet.’

‘Hm,’ zegt meester Max. ‘Vooruit dan maar, omdat het bijna Kerstmis is. Zoek allemaal je plekje weer op.’

Gelukkig! denkt Bram. Hij pakt Tamara’s hand en rent naar de poppenhoek.

‘Kijk eens, Maria,’ zegt hij, ‘wat een mooie stal...’

'We komen cadeautjes brengen!' roept Pieter.

Weer moet meester Max grinniken, en terwijl hij op zijn knieën bij de stal gaat zitten, met het voorleesboek in zijn handen, broemt hij: 'Stelletje minimonsters dat jullie zijn...'

Bal

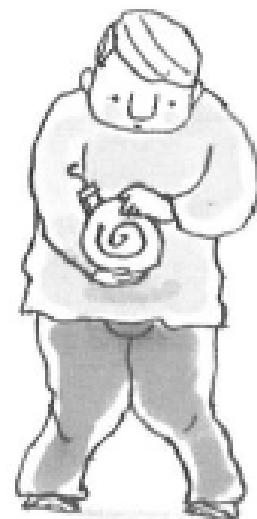
14 Hoog in de boom
hangt een zilveren bal.
'k Heb beloofd dat ik
ervan afblijven zal.

Een kerstbal is broos,
al is hij ook rond.
En hij stuit niet, maar knalt
als-ie valt
op de grond.

Schoppen, dat mag niet.
'k Hou hem héél zachtjes vast.
De rest van het jaar
ligt hij maar
in de kast.

Nooit in de zon,
in het gras, op het veld.
Ieder jaar weer
zijn z'n dagen geteld.

Ik begrijp niet waarom
er kerstballen *bestaan*...
Alleen in de boom
is er een bal aan!

Makkie

Langzaam schuift de auto in de file door een lange laan. Sil zit voorin naast mama en kijkt uit het raam. Zijn zusje Mare en en zijn broertje Geerten zitten op de achterbank en spelen met een paar poppetjes.

Mama zucht. Ze zet de radio aan. 'Het is precies half zeven,' zegt een mannenstem, voordat er een kerstliedje begint. Sil neuriet mee.

'Over twee dagen is het al kerstvakantie,' zegt mama ineens, eigenlijk meer tegen zichzelf dan tegen Sil, Geerten en Mare.

Geerten en Mare horen haar niet. Die zijn te druk bezig met hun poppetjes. Maar Sil kijkt op. 'Ja, alleen morgenochtend naar school, morgenavond kerstdiner en vrijdag spelletjesdag.' Hij veert overeind en wijst uit het raam. Bij een groot landhuis zijn gekleurde lichtjes opgehangen die aan- en uitflitsen. 'Zulke lampjes wil ik ook wel in onze kerstboom,' zegt hij verlangend.

'Daar zou je knettergek van worden.' Mama zucht weer en rijdt een klein stukje verder, langs het politiebureau.

Sil kijkt naar twee agenten die uit een auto stappen. 'Ik heb ze nog nooit met een dief of zo gezien,' zegt hij. Hij draait zich om en kijkt de agenten na als ze naar binnen gaan. 'Ze hebben wel handboeien.'

'Hier is geen cel,' zegt mama. 'Dit is maar een klein politiebureau. Ze brengen dieven en boeven naar een groter politiebureau.'

‘Zielig als je met Kerstmis in een cel wordt opgesloten,’ zegt Geerten vanaf de achterbank.

‘Moet je maar niks stelen, hè mama?’ Mare leunt naar voren. ‘Eigen schuld, dikke bult.’

Met een slakkengangetje is mama bij een tuincentrum aangekomen. Lange strengen kerstlichtjes schommelen er in de wind. Bij de ingang staat een enorme verlichte kerstman, en naast hem staat een bord met een pijl naar het parkeerterrein. KERSTBOOMEN staat erop. EN: VERSE OLIEBOLLEN.

‘O, oliebol,’ roept Sil. ‘Ik zou best een oliebol lusten!’ Hij kijkt opzij naar mama’s gezicht, om te zien hoe ze reageert.

‘Ja, een oliebol met poedersuiker erop!’ Mare maakt smakgeluidjes.

‘Nou, ik wou nog gaan koken,’ zegt mama zwakjes.

‘Dan hoeft dat lekker niet, mama,’ pleit Geerten. ‘Want als wij oliebolletjes hebben gegeten, hoeven we verder niks meer.’

‘Misschien nog een schaalje vla,’ zegt Sil snel. Hij kijkt strak naar mama. ‘En dan eten we ook een appel.’

‘Ja, we eten ook een appel,’ roepen Geerten en Mare. Ze leunen zo ver naar voren dat ze bijna op mama’s rug zitten.

‘En dan nemen we meteen een kerstboom mee, ja mama?’ smeekt Geerten. ‘Dan hoef je morgen ook niet met papa terug naar het tuincentrum.’

‘Ik weet niet...’ Mama aarzelt nog.

‘We staan hier toch maar in de file,’ zegt Sil redelijk.

Dat was een goeie zet. Mama doet haar richtingaanwijzer aan en slaat af, langs de verlichte kerstman. Ze parkeert de auto zo dicht mogelijk bij de uitgestalde

kerstbomen. Sil, Geerten en Mare hollen al over de donkere parkeerplaats naar de versierde oliebollenkraam terwijl mama nog naar haar portemonnee zoekt.

‘Tien oliebollen voor vijf euro, mama!’ schreeuwt Sil al, als ze eraan komt lopen.

De man uit de oliebollenkraam kijkt mama vragend aan.

‘Doet u er maar tien,’ zegt ze.

De man prikt tien oliebollen aan een dun vorkje, pijsnel, en laat ze in een grote papieren zak vallen. ‘Poedersuiker, mevrouw?’ vraagt hij.

‘Ja, poedersuiker. Lekker!’ zegt Mare opgewonden. Ze springt van haar ene been op het andere.

‘U hoort het,’ zegt mama met een glimlach. De man pakt een zeef en schudt een flinke wolk poedersuiker in de zak.

‘Pak jij maar even aan, Sil,’ zegt mama. Ze peutert in haar portemonnee en geeft de man een briefje van vijf euro.

‘Eet smakelijk,’ zegt de man.

‘Dank u,’ zegt mama. Ze kijkt zoekend om zich heen. Aan de rand van de parkeerplaats staat een tuinbankje. Het is eigenlijk niet om op te zitten, het staat te koop. Maar nu in het donker is er niemand die daarop let. Mama wenkt met haar hoofd en begint erheen te lopen. Sil, Geerten en Mare draven achter haar aan.

Het is een goed plekje, daar op dat bankje. Ze kijken over het zwarte asfalt van de parkeerplaats, dat vol

glinsterende plasjes ligt waarin de kerstlichtjes weer- spiegelen. Het waait er wel. Mares winterjas zit al onder de poedersuiker en mama, Sil en Geerten zijn ook wit bestoven.

18

‘Wij hebben al sneeuw op onze jassen,’ zegt Geerten.

‘Plaksneeuw,’ mompelt mama. Ze neemt nog een oliebol.

‘Mag ik ook nog?’ vraagt Sil meteen. Mama geeft hem de zak. Hij loert erin en rommelt erin rond met zijn vette hand.

‘Schiets eens op.’ Geerten trekt zacht aan de zak.

‘Gewoon wachten tot ik klaar ben, ja!’ zegt Sil verontwaardigd.

‘Je hoeft heus de grootste niet uit te zoeken.’ Geerten trekt harder aan de zak. ‘Mama, Sil doet vervelend!’

Mama geeft een ruk aan de zak. Er klinkt een scheurend geluid en Sil blijft met een snipper papier in zijn hand zitten. Hij kijkt verbluft.

‘Hier.’ Mama duwt hem een oliebol in zijn hand en Geerten ook.

‘Ik wou alleen maar...’ begint Sil.

‘Hou erover op!’ Mama kijkt dreigend.

‘Mag ik er ook nog een?’ Mare trekt aan mama’s mouw. Mama geeft haar ook nog een oliebol en vouwt de zak dicht. Terwijl ze haar vingers aflikt, kijkt ze naar de auto’s op de weg die nog steeds stapvoets voorbij rijden.

Geerten volgt haar blik. ‘De file staat er nog.’

‘Nou, dan gaan we maar vast een kerstboom uitzoeken.’ Mama staat op. Ze klopt haar jas schoon en veegt

met de rug van haar hand langs haar mond.

‘En die andere twee oliebollen?’ vraagt Sil.

‘Die bewaren we voor papa.’ Mama begint langzaam naar de kerstbomen te lopen die langs de parkeerplaats staan uitgesteld. Sil, Geerten en Mare komen kauwend achter haar aan.

19

‘Deze is mooi,’ roept Mare. Ze wijst op een klein boompje in een pot.

‘Veel te klein!’ zeggen Geerten en Sil tegelijk.

Mama glimlacht naar haar. ‘Het is wel een lief boompje,’ zegt ze. Ze bukt zich en begint de poedersuiker van Mares jas te kloppen.

‘Au!’ Mare probeert zich los te rukken. Mama houdt haar stevig vast aan haar arm en gaat gewoon door. Sil en Geerten kijken naar beneden en beginnen zichzelf snel schoon te vegen. Gelukkig komt er een man naar mama toe.

‘Zoekt u een kerstboom, mevrouw?’

Mama laat Mare los. ‘Eh... ja, zo eentje die niet meteen uitvalt,’ zegt ze. ‘Enne, niet te klein en niet te groot.’

‘Loopt u maar even mee,’ zegt de man. Hij verdwijnt tussen de kerstbomen.

Sil, Geerten en Mare duwen mama opzij en hollen achter hem aan. De man staat stil bij een paar hoge kerstbomen met dikke naalden. ‘Misschien is dit iets voor u?’

‘Ja, deze zijn mooi!’ zegt Geerten. Hij aait over een van de takken.

‘En ze ruiken lekker, mama!’ roept Mare.

‘Ik weet niet, ze zijn groter dan ik in gedachten had.’ Mama kijkt op een van de prijskaartjes die aan de

bomen hangen. Dan loopt ze om een boom heen en bekijkt hem aan alle kanten.

'Zo een staat heel mooi bij ons in de kamer, mama!' zegt Sil.

'Nou vooruit, doet u deze dan maar,' zegt mama tegen de man. 'U kunt hem toch in dat strakke plastic wikkelen?'

De man pakt de kerstboom. 'Ja hoor, en dan schuift u hem zo in uw kofferbak. Makkie!' zegt hij opgewekt. 'En dan schuift u hem zo in uw kofferbak!' tiert

mama. Ze heeft de boom op allerlei manieren in de kofferbak gelegd. Recht en schuin, en andersom schuin. Maar de boom blijft zover uitsteken dat hij telkens weer op straat kiept.

Er rijdt een auto voorbij met een kerstboom op het dak. Sil staart ernaar. Hij stoot mama aan. 'Je moet hem op het dak vastbinden,' zegt hij.

21

Mama kijkt de auto na. 'Die hebben zo'n speciaal rek op het dak en ik niet,' zegt ze. Maar ze doet toch een stapje achteruit en kijkt naar het dak van haar auto. 'We proberen het gewoon,' zegt ze ineens. 'Pak hem beet, Sil. Als ik tot drie tel, til je hem erop.'

Mama telt tot drie. Geerten en Mare tillen ook mee. De boom gaat schuin maar mama trekt en sjort tot hij midden op het dak ligt.

'Heb je iets om hem mee vast te binden?' vraagt Geerten.

Mama rommelt al in de kofferbak. 'Alleen dit touw.' Ze trekt een dun stuk touw tevoorschijn dat eigenlijk bedoeld is om omgewaaide bloemen uit de tuin mee vast te binden aan een stokje. Mama zet allebei de voorramen van de auto op een kier open. Ze trekt het touw om de boom heen en door de ramen.

'Het lukt!' Mare klapt in haar handen.

Knap. Het touwtje breekt.

'Shit!' zegt mama. 'Dat had je nou niet moeten zeggen, Mare.'

Mare kijkt beteuterd.

'Ik maak maar een grapje, lieverd,' zegt mama snel. 'Het is jouw schuld niet.'

'Hoe moet het nu?' vraagt Geerten ongerust.

Mama laat de boom van het dak op straat glijden. Ze

zet de achterdeur van de auto open, loopt naar de voordeur en draait aan een hendeltje van de stoel voorin tot de stoel plat ligt. Dan begint ze de boom er door de achterdeur achteruit in te wringen, over de stoel heen, totdat de stam helemaal voorin ligt. Heel voorzichtig buigt ze het topje van kerstboom tegen het dak van de auto, en ja: de boom past.

‘Kan ik er nu nog bij?’ vraagt Mare.

Mama doet de deuren aan de kant van de kerstboom dicht. ‘Nou...’ zegt ze. ‘Proberen jullie het eens. Jij eerst, Sil.’

Sil past nog wel naast de kerstboom. Het gaat net.

‘En nu Mare bij jou op schoot,’ zegt mama.

Dat wordt al moeilijker. ‘Au, de boom prikt! Het plastic is kapot,’ jammert Mare.

‘Hij plakt ook,’ gromt Sil. ‘Mare, zit stil.’

‘Maar ik stoot mijn hoofd!’

‘Kom er maar weer uit, jullie.’ Mama sjort Mare al naar buiten.

‘Sil, jij eruit! En jij erin, Geerten.’

Geerten gaat zitten. Hij is dunner dan Sil, en Mare mag wel als een aapje helemaal tegen hem aanzitten.

‘Gaat het?’ vraagt mama.

‘De boom prikt wel, maar dat is niet erg,’ zegt Geerten. Hij slaat zijn armen om Mare heen. Mare legt haar wang tegen zijn schouder.

‘Mooi zo, jullie zitten.’ Mama doet het portier dicht. Ze kijkt naar Sil, die daar nog staat in het donker.

‘Moet ik soms naar huis lopen?’ vraagt Sil verontwaardigd.

‘Ik dacht dat ik jóú misschien wel op het dak kon binden,’ zegt mama.

Sil kijkt haar aan alsof ze gek is geworden.

Mama doet de kofferbak open en staart erin. Achter in de kofferbak zit een luik dat uitkomt op de achterbank.

‘Vraag eens aan Geerten of hij het luikje opendoet,’ vraagt mama aan Sil. Ze wacht en kijkt in de kofferbak tot het luikje opengaat. Mare gluurert erdoor.

23

Mama spiedt om zich heen. Er lopen geen mensen in de buurt.

‘Durf je in de kofferbak, Sil?’

‘Mag dat? Cool!’ Sil slingert zijn been al over de rand. Hij straalt.

Mama kijkt hoe hij zich opkrult en gaat liggen met zijn gezicht voor het luikje.

‘Mare! Geerten!’ fluistert hij. ‘Ik mag in de kofferbak.’ Hij steekt zijn hand door het luikje en kietelt Mares been. Mare giechelt en trekt haar been weg.

‘Au, die boom prikt! Stilzitten, Mare!’ roept Geerten.

‘Doe maar niet, Sil,’ zegt mama. ‘Gaat het wel?’

‘Ja, het is cool!’ zegt Sil opgetogen.

‘Ik zal heel voorzichtig rijden.’

Mama doet de kofferbak dicht. Sil kijkt door het luikje. Hij ziet de takken van de kerstboom en Mares handje.

Mama stapt in. De auto zakt een beetje naar beneden. ‘Gaat het nog, Sil?’ roept mama.

‘Ja hoor,’ zegt Sil. Mama start de motor. Ze rijdt van de parkeerplaats af.

Sil duwt zijn benen tegen de achterkant van de kofferbak. ‘Ik glij een beetje als je de bocht doorgaat,’ roept hij.

'Maar gaat het nog wel?' roept mama terug.

'Ja, het gaat wel, ik zet me gewoon schrap!' roept Sil terug.

De file is opgelost. Maar mama rijdt toch langzaam naar huis. De boom prikt, maar Geerten klaagt niet. Mare zit niet lekker want Geerten heeft knokige knieën, maar ze moppert niet. En Sil gluurt door het luikje en hij vindt het geweldig in de kofferbak.

'Jammer, zijn we er al?' roept hij als ze thuis zijn en mama de kofferbak openmaakt. Mama helpt hem overeind en drukt een kus in zijn haar. 'Sil, je bent een held!' zegt ze.

'Ik wil altijd wel in de kofferbak liggen!' zegt Sil.

Mama glimlacht. 'Ik was niet van plan er een gewoonte van te maken.'

Papa komt naar buiten. 'Wat zijn jullie laat,' zegt hij.

Een beetje verbaasd kijkt hij naar Sil, Geerten en Mare die staan te rekken en te strekken in het donker naast de auto.

‘Hoi papa! We hebben twee oliebollen voor je!’ roept Geerten.

‘En we hebben een hele mooie kerstboom,’ vertelt Mare.

25

‘Ja,’ juicht Sil. ‘En je raadt nooit hoe we die hebben meegenomen!’

Vliegen en knielen

26

‘Fien,’ roept de juf voor de zoveelste keer, ‘je moet van links naar rechts lopen!’

Juf staat met haar armen te zwaaien. Fien sjokt over het podium.

Vandaag is de generale repetitie van de kerstvoorstelling. Fien is engel, samen met nog twintig andere meisjes. Peggy is ook engel, maar die mag twee zinnnetjes zeggen. Fien heeft helemaal geen tekst, ze mag alleen maar over het podium lopen van links naar rechts en van rechts naar links, meer niet.

‘Kun je nou eindelijk een keer goed heen en weer lopen?’ roept de juf.

Peggy kijkt even om. Fien steekt haar tong uit. Peggy steekt haar kin recht vooruit en draait zich om.

Als de twintig engeltjes zich aan weerszijden van het podium hebben opgesteld, loopt Peggy naar voren. Ze doet haar armen op haar rug en spreekt haar twee zinnnetjes tekst uit:

‘Alle engelen brengen u heden
de eeuwige boodschap van de vrede.’

Juf zwaait met haar armen. De bedoeling is dat alle engeltjes nu van links naar rechts en omgekeerd naar de overkant rennen en bewegen met hun armen waaraan de vleugeltjes zijn vastgemaakt. Zonder tegen elkaar aan te botsen.

Juf heeft inmiddels een rood hoofd, want morgen is de voorstelling en de ren- en vliegscène is eigenlijk nog nooit goed gegaan.

De twintig engeltjes dwarrelen over het podium en gaan uiteindelijk om Peggy heen staan. Nu moeten ze knielen voor Peggy. Ze gaan allemaal op hun knieën op de grond zitten. Fien niet. Ze heeft geen zin om voor Peggy te knielen.

Dat Peggy wel tekst heeft en zij niet is al erg, maar ook nog voor haar knielen, dat gaat net iets te ver.

Naar beneden! gebaart de juf.

Fien wijst naar haar knie. 'Ik heb een voetbalknie,' zegt ze.

Peggy draait zich om.

'Je kan niet eens voetballen!' roept ze naar Fien.

Fien plant haar handen in haar zij.

Juf is bij hen komen staan.'

'Hoe kom je nou weer aan een voetbalknie?' vraagt ze. 'Of verzin je maar wat?'

'Nee hoor, juf. Papa heeft het ook. Hij zegt dat het door het vocht komt. Soms, als papa op zijn knieën gaat zitten, komt hij bijna niet meer overeind.'

'Maar hoe moet dat dan morgen?'

Fien haalt haar schouders op. 'Ik weet het niet, vanmorgen deed het nog geen pijn, maar nu wel.'

Juf denkt even na. 'Nou, dan moet jij maar achter Peggy blijven staan,' zegt ze.

Mooi, denkt Fien, daar ben ik vanaf. Alleen dat stomme vliegen nog.

Als de repetitie is afgelopen, spreekt de juf alle spelers nog even toe en dan mogen ze naar huis.

Fien rent de deur de uit. Ze wil snel thuis zijn. Oma logeert bij hen.

Maar als ze thuiskomt, zegt mama: 'Ssst. Oma ligt met griep in bed.'

'Mag ik heel even kijken?' vraagt Fien.

28

'Heel eventjes,' zegt mama.

Fien loopt naar de logeerkamer. Ze steekt haar hoofd om de deur. 'Dag oma,' fluistert ze zachtjes.

'Dag engeltje,' zegt oma. 'Blijf maar uit buurt, want griep is heel besmettelijk. Anders ben je morgen een ziek engeltje. En zieke engeltjes kunnen niet optreden.'

Fien denkt even na. Dan loopt ze naar oma, slaat de armen om haar heen en geeft haar twee dikke zoenen.

Zo! Zieke engeltjes hoeven lekker niet te vliegen...

Een kerstboom kopen

Het is zaterdag en Simon hoeft niet naar school.

29

‘Wat denken jullie ervan,’ vraagt papa, ‘zullen we een kerstboom gaan kopen?’

‘Ja!’ roepen Daan en Simon enthousiast. Daan rent al naar de voordeur en trekt zijn jas aan.

Ze gaan de kerstboom kopen bij het tuincentrum. Dat is vlak bij hun huis. Toch neemt papa zijn fiets mee. ‘Daar leggen we straks de kerstboom op,’ zegt hij tegen Daan. ‘Zo’n boom is te zwaar om dat hele eind te tillen.’

‘Dat deden we vorig jaar ook, hè pap?’ zegt Simon.

‘Ja, zo deden we het vorig jaar ook. Maar ik denk niet dat Daan zich dat nog kan herinneren.’

‘Nee,’ zegt Daan, ‘dat weet ik niet meer.’

Papa zet zijn fiets in het rek bij de ingang van het tuincentrum.

‘Zo, en nu maar eens kijken of we een mooie boom kunnen vinden,’ zegt hij. Ze lopen naar binnen.

‘Ik hoop niet dat ze allemaal al weg zijn!’ Simon is er niet gerust op.

‘Nou, dat denk ik niet hoor,’ stelt papa hem gerust. ‘Kijk maar.’

De hele hal staat vol bomen. Daan huppelt voor hen uit terwijl hij zingt over de maan die door de bomen schijnt.

‘Pap,’ zegt Simon, ‘Daan moet geen Sinterklaasliedjes meer zingen!’

'Ach,' zegt papa. Hij lacht een beetje. 'Hij is nog zo klein. Dat snapt hij nog niet.'

'Maar Sinterklaas is weg. Hij moet nu kerstliedjes zingen.'

'Dat komt vanzelf wel. Let maar op.'

30

'Deze is mooi!' schreeuwt Daan door de hal.

Ze lopen naar hem toe. Papa kijkt op het prijskaartje.

'Ja, het is een hele mooie boom,' zegt hij. 'Een blauwspaar. Maar hij is ook een beetje duur. We zoeken iets goedkopers.'

Hij kijkt rond. 'Kom maar mee. Deze kant op.'

Ze lopen naar een andere groep kerstbomen.

'Zullen we een grote kopen, die snel weer het huis uit moet, of een kleine die langer kan blijven staan?' vraagt papa aan de jongens.

'Een grote, een grote, een grote...' zingt Daan luid.

Simon denkt even na. 'Een grote,' zegt hij dan ook.

'Oké, dan wordt het een grote.'

Papa scharrelt tussen de bomen en haalt er een uit om hem beter te kunnen bekijken. Simon helpt hem.

'Deze, pap, deze is mooi.'

'Hmmm.' Papa bekijkt de boom die Simon aanwijst kritisch.

'Nee,' zegt hij. 'Kijk, deze tak is geknakt.'

Dat had Simon niet gezien.

Ze kijken verder en tenslotte kiezen ze een boom die ze alledrie mooi vinden.

Papa draagt de boom naar de mannen die de bomen in plastic verpakken. Dan loopt hij naar de kassa om te betalen. Het is druk, en daarom moeten ze een tijdje wachten tot hun boom klaar is en het nummertje van de bon wordt afgeroepen.

‘Hoi Simon,’ klinkt het opeens achter hen.

Ze draaien zich om. Daar staat Tara met haar vader.

‘Hoi Tara,’ zegt Simon. ‘Wij hebben een boom gekocht. Jullie ook?’

‘Ja, een hele mooie.’

Terwijl de vaders elkaar de hand schudden, vraagt Daan: ‘Hebben jullie net zo’n grote als wij?’

Simon kijkt Tara aan met een blik die wil zeggen: Ach, hij is nog maar klein.

Tara glimlacht. ‘Dat weet ik niet,’ zegt ze tegen Daan. ‘Ik heb jullie boom nog niet gezien.’

Er wordt een nummer afgeroepen.

‘Dat is onze boom, Tara,’ zegt haar vader.

Ze pakken samen de ingepakte boom van de toonbank af.

‘Hé, dat lijkt wel de boom die ik het eerst zag,’ roept Daan.

Papa lacht en zwaait naar Tara en haar vader, die met de boom naar de uitgang lopen.

‘Ja,’ zegt hij met een zucht tegen Daan, ‘dat was een flinke blauwspaar met kluit. Leuk om later in de tuin te zetten.’

Simon kijkt hoe Tara’s vader de boom achter in hun auto legt. Hij is zo groot dat hij er niet helemaal in kan.

Even later dragen ze hun eigen boom naar papa's fiets. De auto van Tara's vader rijdt net de weg op.

Simon is blij dat ze in elk geval de fiets bij zich hebben. Hij is al moe van dat kleine stukje sjouwen.

Papa stuurt en Daan en Simon houden de boom vast, zodat die er niet af kan vallen.

'O dennenboom, o dennenboom, o dennenboom, o dennenboom...!' zingt Daan de hele weg terug naar huis. Af en toe stoppen ze om de boom weer goed te leggen.

'Hij is knoertegroot!' roept Daan, als ze thuis zijn en papa de boom rechtop houdt in de gang.

Simon is over zijn teleurstelling heen.

'Ja, best wel,' zegt hij. 'Maar hoe blijft hij nou staan? Er zit geen kruis onder.'

'Ik heb een speciale kerstboomstandaard,' zegt papa. Hij brengt de boom naar de tuin en haalt een hamer en een beitel.

De standaard is een groene poot van ijzer, versierd met dennenappels.

'Wat een mooie!' roept Daan enthousiast.

'Ja hè?' Papa slaat met de hamer en de beitel kleine stukjes hout van de onderkant van de boom. Net zolang tot de stam precies in het gat van de standaard past. Dan draait hij de schroeven aan, en de boom zit vast in de poot.

Ze brengen hem naar binnen en zetten hem recht-overeind in de kamer. Trots bekijken ze hem. Wat een mooie boom! De kamer lijkt er een stuk kleiner door, maar dat vindt Simon juist gezellig.

Papa haalt de kerstversiering uit de berging. Drie dozen vol.

Als eerste hangt hij de lampjes in de kerstboom.

‘Laat mij de spulletjes maar uitpakken,’ zegt hij, ‘dan kunnen jullie ze in de boom hangen.’

Voorzichtig pakt hij de kerstballen, de engeltjes en de klokjes uit het dunne papier en legt ze op tafel. Daan en Simon zoeken iets uit en hangen dat op.

33

‘Is er wel genoeg?’ vraagt Simon bezorgd. De boom is zo groot.

Daan laat een bal vallen.

‘Sufferd!’ zegt Simon. ‘Zo hebben we zéker niet genoeg!’

‘Niet schelden, Simon,’ zegt papa. ‘Dat kan gebeuren.’

De dozen raken leger en de boom hoe langer hoe voller. Als alles is uitgepakt, hangt papa de laatste ballen hoog bovenin. En dan is de boom klaar. Tenminste...

‘Pap, waar is de piek?’ Simon kijkt op tafel en zoekt tussen het papier. De piek is er niet.

‘O jee,’ zegt papa. ‘Die is vorig jaar bij het inpakken gebroken. Dat was ik helemaal vergeten.’

‘Hebben we geen piek?’ vraagt Daan geschrokken.

‘Een kerstboom zonder piek is geen echte kerstboom. Dat is alleen maar een boom,’ zegt Simon chagrijnig.

‘Nou, nou,’ zegt papa, ‘zo erg is het toch ook weer niet? De boom is best mooi zo.’

Simon is het er niet mee eens. Hij kijkt ontzettend teleurgesteld.

Daan loopt de kamer uit.

‘Goed, jij je zin,’ zegt papa. ‘We zullen een nieuwe piek kopen. Is dat een goed idee?’

Simon kan weer lachen.

Papa ruimt het inpakpapier en de dozen op. Simon steekt de stekker van de lichtjes in het stopcontact. De boom is toch wel mooi, vindt hij. Ook zonder piek. Alleen een beetje kaal van boven.

34

‘Waar is Daan eigenlijk gebleven?’ vraagt papa. Hij loopt naar de keuken. ‘Daan, waar ben je?’ roept hij.

‘Hier,’ zegt Daan. ‘Ik ben een nieuwe piek aan het maken.’

Ze komen de kamer weer in. Daan heeft van papier een piek geknipt. Een kruis, dat met twee lipjes aan de punt van de kerstboom kan worden vastgemaakt. Papa zet de lipjes vast met nietjes.

‘Best mooi, hè?’ zegt Daan trots.

‘Ja zeker,’ zegt papa. Hij kijkt naar Simon.

Die vindt er zo te zien niets aan. ‘Het is geen echte piek,’ zegt hij. Als papa en Daan nu maar niet denken dat er geen nieuwe piek meer hoeft te komen.

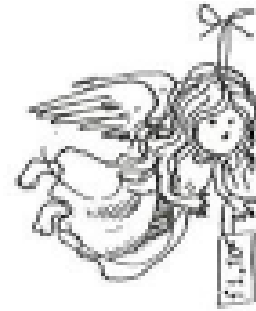
‘We gaan toch nog wel een echte kopen, hè?’ vraagt hij voor de zekerheid.

‘Ja, dat heb ik toch beloofd? Maar niet meer vandaag. Ik zal er volgende week een uitzoeken. Afgesproken?’

Simon is gerustgesteld.

Daan doet de gordijnen dicht. ‘Het is veel te licht,’ zegt hij.

En inderdaad: als de kamer donker is, is de kerstboom nog veel mooier...

Het engeltje

We kochten een kerstboom, een kerstboom voor mij.
We kochten een kerstboom met ballen erbij,
met sneeuw op de takken en groen op de grond.
Hij staat bij het raam, waar de schemerlamp stond.
Maar eigenlijk hoort er een engeltje bij,
met zilveren vleugels en haren van zij
en lachende ogen alsof ze je kent,
alsof ze wil zeggen: 'Ik weet wie je bent!'
Zo'n engeltje heb ik vanmorgen gezien,
ze kostte geloof ik maar één euro tien.
Mijn moeder zei: 'Nee, daar begin ik niet aan.'
En toen ben ik stil naar mijn kamer gegaan...

35

Maar nu ik in bed lig, de beer in mijn arm,
de kamer zo donker, mijn wangen zo warm,
nu is het alsof ik mijn engeltje hoor.
Ik voel zelfs haar vleugeltjes vlak bij mijn oor.
Ze fluistert: 'Ik heb jou vanmorgen gezien.
Je keek naar mijn kaartje van één euro tien.
Je wilde me kopen. Je moeder zei: 'Nee!'
Dat vond ik wel jammer, ik wou met je mee!
En daarom ben ik uit de winkel gevluht.
Ik vloog op mijn vleugels gewoon door de lucht.
En morgen hang ik in jouw kerstboom, mijn kind.
Ik ben wel benieuwd hoe je moeder dat vindt!'

De volgende dag, als we op moeten staan,
weet ik nog precies hoe het 's nachts is gegaan.
Mijn engeltje heeft me toen wakker gemaakt,
ze heeft met haar vleugels mijn oor aangeraakt.
Ze hangt in de kerstboom, dat heeft ze beloofd!
Ze had al een draadje van goud aan haar hoofd.
Of was het een droom? En was het niet echt?
Jawel, ik was wakker, ze heeft het gezegd!

Ik ren naar de kamer en kijk naar de boom.
Mijn engeltje hangt er, het was echt geen droom!
Maar dan kijk ik vader en moeder eens aan –
misschien is het toch wel heel anders gegaan...

Gitaar

37

Robin en mama lopen door de straten van de stad. Robin loopt achteruit. Zo kan hij goed zien hoe zijn nieuwe schoenen mooie sporen maken in de sneeuw.

Mama loopt vooruit. Zo kan ze goed zien in welke winkel ze mooie dingen verkopen voor in de kerstboom.

Robin mag ook iets uitzoeken voor in de kerstboom. Helemaal zelf. Iets wat hij écht mooi vindt. Mama heeft het beloofd.

‘Hier gaan we naar binnen,’ zegt mama.

Robin draait zich om en loopt vooruit de winkel in.

Er klinkt muziek. Kerstliedjes.

In het midden van de winkel staat een grote kerstboom die van onder tot boven is volgehangen met ballen en slingers en andere glimmende dingen. Alle kleuren die in de wereld bestaan hangen in de boom: goud en zilver en rood en geel en blauw en groen, en ook dingen van glas.

Robin ziet meteen al een prachtige paarse gitaar.

Hij loopt naar de boom.

‘Die wil ik wel,’ zegt hij. Hij wijst naar de gitaar.

‘Nee,’ zegt mama, ‘dat kan niet. We kopen alleen spulletjes van zilver en van glas.’

Ze pakt Robins hand en trekt Robin naar een tafel waar dozen op staan. Meer dan honderd dozen. In de dozen zijn vakjes en in de vakjes liggen ballen en klokjes en engeltjes en slingers. Ze liggen op bedjes van zacht papier.

‘Hier,’ zegt mama. ‘Kijk dan, Robin... In deze dozen liggen de spulletjes van zilver en glas.’

Maar Robin kijkt niet in de dozen. Robin kijkt naar de kerstboom. Naar de prachtige paarse gitaar die daar hangt.

‘Zoek hier maar iets uit,’ zegt mama.

39

Maar dat wil Robin helemaal niet!

‘Kan ik u helpen?’ vraagt het meisje van de winkel.

‘Ja,’ zegt mama, ‘ik wil graag dié bal en dát klokje en...’

Mama wijst allerlei dingen aan. Allemaal dingen van zilver en glas. Ze let niet meer op Robin.

Robin loopt terug naar de boom. Daar gaat hij staan kijken naar de gitaar.

De gitaar glimt prachtig in het licht van de winkel. De kerstmuziek klinkt opeens veel mooier als Robin naar de gitaar kijkt. Hij wordt echt blij van die gitaar.

Daar is mama weer.

‘Kom nu even iets uitzoeken,’ zegt ze.

‘Ik wil die gitaar,’ zegt Robin.

‘Zou je dat nu wel doen?’ vraagt mama.

Robin knikt. Hij weet het zeker. Hij wil de gitaar.

‘Maar de ballen en de slingers zijn van glas en zilver,’ zegt mama. ‘Daar past zo’n paarse gitaar niet mooi tussen.’

‘Maar ik wil hem zo graag,’ zegt Robin.

‘Lieverd,’ zegt mama, ‘kijk nu eerst nog eens goed om je heen. Er zijn zoveel leuke ándere dingen.’

Robin voelt boosheid in zijn keel omhoog klimmen. Boosheid en verdriet. Hij huilt al bijna.

‘Maar ik mocht zelf iets uitzoeken!’ zegt hij. ‘Dat heb je beloofd!’

‘Dat weet ik wel,’ zegt mama, ‘maar toen ik het beloofde wist ik niet dat er zúlke dingen bestonden... Hij is páárs!’

Robin kijkt naar de gitaar.

De gitaar wordt steeds mooier.

40 ‘Wat je belooft moet je doen,’ zegt hij. Het verdriet zit al in zijn stem.

‘Je hebt gelijk, jongen,’ zegt opeens een mannenstem achter Robins rug. ‘Als je moeder iets belooft, moet ze het doen ook.’

Robin en mama draaien zich om.

‘Waar bemoeit u zich mee?’ vraagt mama boos.

Dan ziet ze wie de man is.

‘Ach, jij...!’ zegt ze.

Robin kent de man ook. Het is meneer Smit van de verzekeringen. Als het kermis is, staat meneer Smit altijd op de drempel van café De Ridder Sint Joris. Dan geeft hij geld aan alle kinderen van het dorp.

Nu staat hij hier in de winkel en hij zegt: ‘Wat een prachtige paarse gitaar is dat, zeg. Wat zal die mooi hangen tussen al dat zilver en glas...’

Hij lacht naar Robin. Robin wil niet meer huilen, hij wil luisteren. Het is zó spannend.

‘Ik zou die gitaar helemaal vóóraan in de boom hangen,’ zegt meneer Smit, ‘zodat iedereen hem goed kan zien.’

‘Hou op!’ zegt mama. Ze lacht. ‘Het is al goed,’ zegt ze.

Ze pakt de gitaar uit de boom en loopt ermee naar het meisje van de winkel.

Mener Smit knipoogt naar Robin.

‘Wat je belooft moet je doen,’ zegt hij.

Mama komt terug.

'Hier,' zegt ze. 'Voorzichtig.'

Ze geeft Robin een klein pakje. De gitaar...

Robin houdt het pakje met twee handen vast. Zo voorzichtig alsof het een piepklein baby'tje is. Een baby'tje van glas.

41

'Je mag meneer Smit wel heel vriendelijk bedanken,' zegt mama.

'Dank u wel,' zegt Robin.

Meneer Smit knipoogt weer.

Robin kan nog niet knipogen. Maar hij kan wel vriendelijk lachen. Hij lacht vriendelijk naar meneer Smit.

'Niet vergeten, hoor,' zegt meneer Smit, 'je moet hem helemaal vóóraan in de boom hangen. Beloof je dat?'

Robin knikt en samen met mama loopt hij de winkel uit. Bij de deur draait hij zich nog even om. Hij zwaait naar meneer Smit. Maar meneer Smit ziet het niet. Hij praat met het meisje van de winkel. Hij wil zeker ook een gitaar.

Het is donker geworden. Het sneeuwt weer.

Robin kijkt naar de donkere vlokken die uit de hoge hemel naar beneden komen. De straatlantaarns branden en de vlokken dansen in het licht van de lantaarns.

Robin denkt aan papa. Papa heeft een keer verteld over de nacht waarin Robin werd geboren. Toen sneeuwde het ook. Precies zoals nu. Papa fietste door de grote stad en de vlokken dansten in het licht van de straatlantaarns.

Robin draagt zijn pakje door de stad. Hij heeft warme voeten, maar hij is vergeten dat hij nieuwe schoenen heeft. Hij is zó blij met zijn gitaar!

En straks, als ze thuis zijn, gaan ze de kerstboom versieren. Dan kan hij oma en opa en papa de gitaar laten zien...

Wat een fijne dag!

De treurige kerstboom

Het was de avond voor kerst. De familie De Vries sliep, maar de kerstboom in de kamer was klaarwakker.

43

Hij stond nu al een week op een tafeltje in de hoek bij het raam en hij was het spuug- en spuugzat. Hij ging ervandoor. Hij kon ze niet meer zien. De hele familie De Vries niet. Wat een ellendig stel ruziemaakers bij mekaar, zeg. Had hij hier al die tijd toen hij op het plein te koop stond naar verlangd? Was dit nu het feest van licht en vrede waar hij de andere kerstbomen over had horen vertellen?

‘Kerstmis is het hoogtepunt in ons leven,’ hadden de bomen hem wijsgemaakt. ‘Nu zie je er nog uit als een gewone spar. Moet je straks zien! Dan word je versierd met de mooiste kerstballen, en krijg je engelenhaar tussen je takken en gouden en zilveren slingers. En van boven tot onder word je volgehangen met lichtjes en lampjes. En als kroon op je kruin krijg je een prachtige piek opgezet. Wat er dan door je heen gaat... Dan ben je iets. Dan sta je daar in een warme huiskamer mooi te zijn. Schitterend! En de hele dag door krijg je complimentjes, van jong en oud. En dan... dan komt kerstavond. Dan gaan alle lichten uit in huis, behalve de lampjes in je takken en de kaarsen op tafel. Dan is iedereen blij. Er worden prachtige liedjes gezongen bij de piano en er worden treurig-mooie winterverhalen verteld. En als je geluk hebt, zetten de

mensen je na de kerst in de tuin en dan maak je het hele feest het jaar daarop nog een keer mee.'

'En als je nu geen geluk hebt?' wilde de kerstboom weten.

'Dan zetten ze je aan de straat en word je meegenomen door een groepje kinderen en die steken je in brand. Dat doet even pijn, maar het is zo voorbij. Het beste kun je dan terugdenken aan de dagen dat je stond te pronken in de huiskamer. Die herinnering pakt niemand je af. Ook de vlammen niet.'

Toen de kerstboom over de vlammen hoorde, was hij wel even geschrokken maar nu, na een ellendige week ruzie bij de familie De Vries, verlangde hij naar de vuurdood. Alles beter dan de familie De Vries. Doodziek werd hij van die lui, niemand uitgezonderd. Van het jongste De Vriesje, een ettertje van zeven, tot de oudste De Vries, een kwal van vierenveertig, en alle De Vriezen ertussenin: een kattenkop van negen, een gluiperd van dertien en een chagrijn van negenendertig. Ze gunden elkaar het licht in de ogen niet.

Vandaag was er nog een De Vries bijgekomen, oma De Vries. De kerstboom had zijn hart vastgehouden, maar tot zijn grote verbazing bleek oma uit geheel ander hout te zijn gesneden dan de rest van de familie. Oma De Vries was lief en aardig.

'Je bent een mooi boompie,' had ze tegen hem gezegd. Ze was dicht bij hem gaan zitten en had een kerstliedje voor hem geneuried. Van haar kon de familie nog wat leren!

Maar niks hoor: oma werd behandeld als een stuk vuil. Ze werd in de hoek van de kamer geparkeerd en er werd verder niet naar haar omgekeken. De kerst-

boom had overwogen nog een dagje te blijven om haar een plezier te doen – maar nee, hij hield vast aan zijn besluit: hij ging ervandoor.

De kerstboom sprong van het tafeltje en liep de kamer door naar de gang. Door de brievenbus voelde hij de buitenlucht langs zijn takken stromen. Een gevoel van vrijheid overspoelde hem. Hij deed de deur van het nachtslot, en hoorde opeens dat er iemand achter hem stond.

Het was oma De Vries. Ze had haar jas aan en haar koffer bij zich.

Verbaasd keken ze elkaar aan. Toen vroeg oma: ‘Maar boompie toch, waar ga je heen, zo midden in de nacht?’

De kerstboom, die oma hetzelfde had willen vragen, antwoordde: ‘Ik ben het zat hier, ik kan er niet meer tegen, tegen dat stomme geruzie de hele dag. Ze hebben de hele kerst voor me verpest en ik had er juist zo naar uitgezien. En u? Gaat u er ook vandoor?’

Oma knikte. ‘Ik heb er ook genoeg van,’ zei ze. ‘Ik ga naar huis. Heb je geen zin om met me mee te gaan? Gaan we saampies kerst vieren, jij en ik.’

‘En doet u dan thuis alle lichten uit, behalve de lampjes in mijn takken?’

‘En de kaarsen op tafel,’ zei oma.

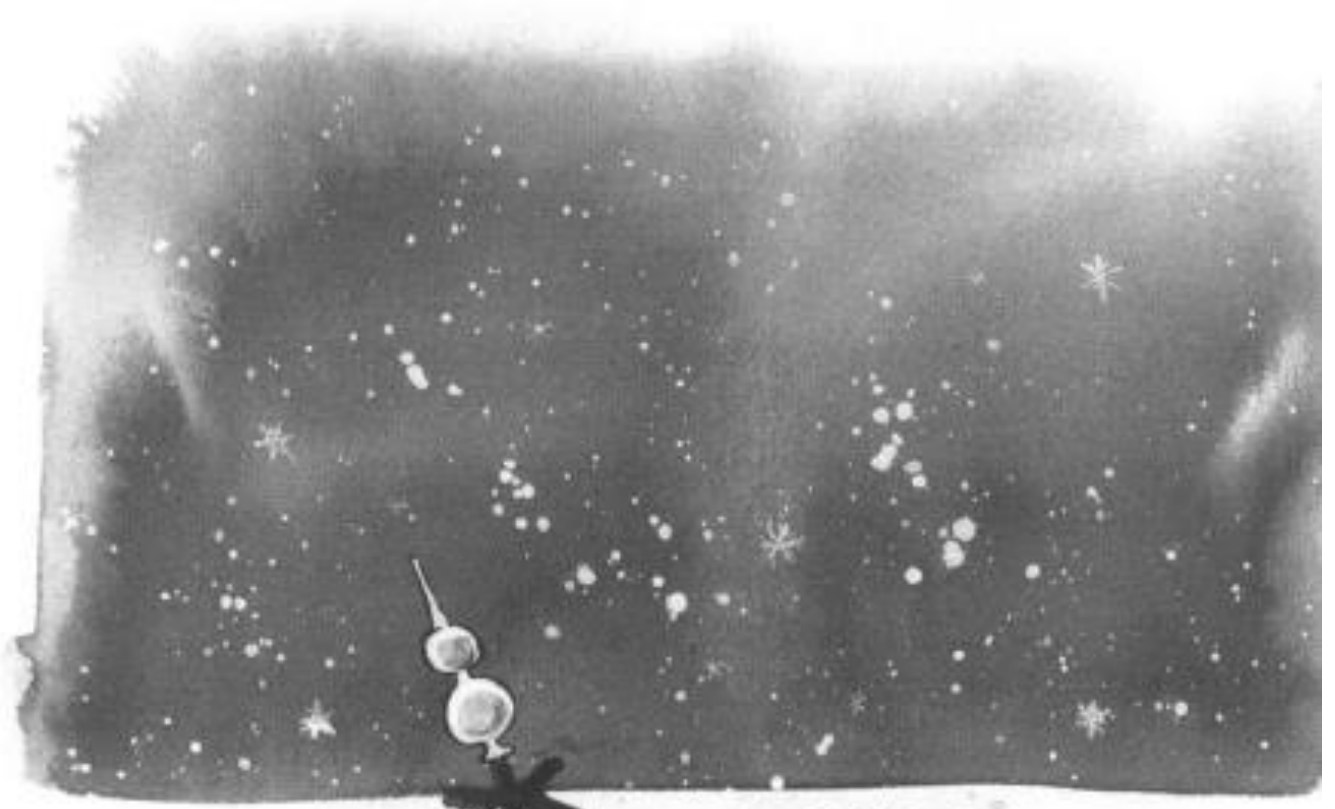
‘En gaat u dan kerstliedjes zingen?’

‘Bij de piano,’ zei oma.

‘En vertelt u dan ook een mooi winterverhaal?’

‘Over een treurige kerstboom,’ beloofde oma, ‘waar-mee het aan het eind toch nog goed afloopt.’

‘Ik ga mee!’ zei de kerstboom.

Oma De Vries ging de kerstboom voor naar buiten. Op de stoep gaf ze hem een arm en onder het tweestemmig zingen van 'O dennenboom' gingen ze samen op weg naar het mooiste kerstfeest dat er ooit op aarde is gevierd.

Vrede op aarde

48

‘De kerstdagen,’ zegt opa dikwijls, ‘zijn de mooiste dagen van het jaar.’

Opa maakt die dagen ook heel bijzonder, en daarom gaan ze op eerste kerstdag naar opa en oma.

Na de thee met kerstkrans, als het langzaam donker wordt, steekt opa de kaarsjes in de kerstboom aan en gaat hij vertellen. Opa vertelt nooit het gewone kerstverhaal, maar altijd een kerstverhaal uit zijn eigen leven. Bram en Martje zitten dan doodstil te luisteren, want opa kan prachtig vertellen.

Dit keer gaat het verhaal over opa toen hij nog een jongetje was en met zijn vader en moeder in een dorp woonde.

‘Heel lang geleden...’ begint opa – en dan opeens klap er een kerstboombal uit elkaar. De stukjes zilver vliegen in het rond.

Ondanks de schrik laat opa zich niet van de wijs brengen en na een poosje begint hij opnieuw.

Hij heeft nog geen drie woorden gezegd of er klinkt een ontzettende klap op straat.

‘De auto!’ gilt oma en het is waar: als ze even later buiten komen, blijkt er een grote zilveren Mercedes tegen opa’s autootje aangereden te zijn. Er stapt een grote, stoere knul uit.

‘Had je die koektrommel niet beter kunnen parkeren?’ schreeuwt hij tegen opa. ‘Hij staat wel een meter van de stoeprand.’

'Dat is niet waar,' roept mama.

Maar opa is niet uit zijn kerststemming te krijgen.

'Jongeman,' zegt hij rustig, 'ik vind het erg vervelend wat er gebeurd is, maar we maken vandaag geen ruzie.'

De jongen kijkt opa aan.

'Wat bedoelt u?' vraagt hij stomverbaasd.

'Het is vandaag Kerstmis,' zegt opa. 'Vrede op aarde.'

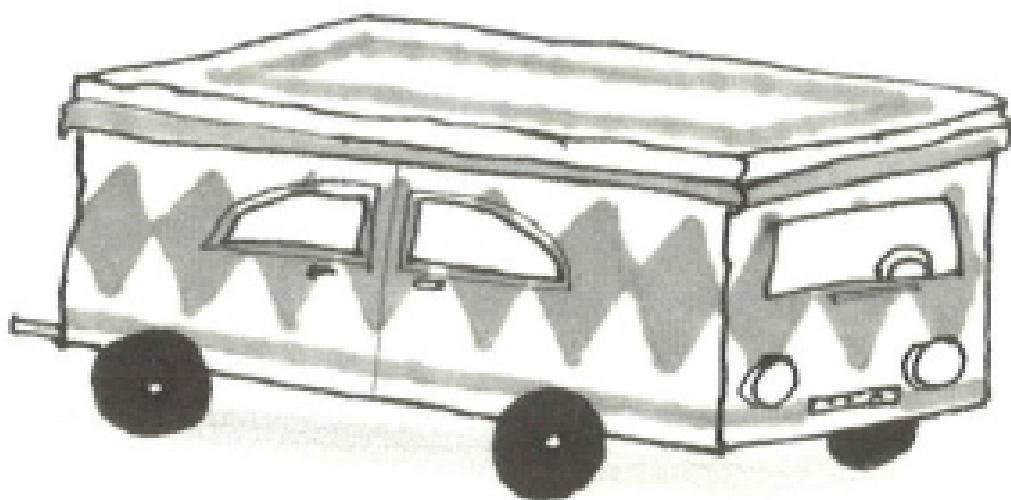
Het dringt opeens tot de jongen door. Hij kijkt niet boos meer.

'Neem me niet kwalijk, meneer,' zegt hij met een stralend gezicht. 'Ik zal het nooit meer doen.' Dan stapt hij gauw in zijn auto en rijdt met een noodgang de straat uit.

Gelukkig heeft oma zijn autonummer opgeschreven.

'Vrede op aarde is goed,' zegt ze, 'maar die deuk in de auto moet hij wel betalen.'

Daarna gaan ze met z'n allen naar binnen en kan opa eindelijk zijn verhaal uitvertellen.

De sneeuwman

50 Pas op de dag na kerst begon het te sneeuwen, en niet zo'n klein beetje ook. Binnen een uur was alles wit: de huizen, de auto's, de straten...

Ook het kleine park tegenover de flat waar Mels woonde was helemaal toegedekt met een dikke, zachte deken van sneeuw. En nog bleef het doorgaan.

Alle grote mensen zeiden: 'Wat jammer dat die sneeuw niet een paar dagen eerder gekomen is. Een witte kerst is het allermooiste dat er bestaat.'

Maar Mels vond het prima zo. Hij had een heerlijk kerstfeest gehad, met liedjes en kaarsjes en chocoladekransjes. De sneeuw had hij helemaal niet gemist. En nu kwam het juist heel goed uit dat het sneeuwde, want hij had vakantie. Hij wist al wat hij zou gaan doen. Hij ging een sneeuwman maken, vlak naast de ingang van het park. Een hele grote, want dan kon hij hem vanuit zijn slaapkamerraam zien.

Om te beginnen rolde hij twee grote sneeuwballen en daarna een kleinere. Die zette hij boven op elkaar. Dat was nog een heel karwei want sneeuw is zwaarder dan je zou denken, maar het lukte.

De ogen maakte Mels van walnoten, de neus was een winterwortel en de mond bestond uit een vrolijk rijtje van zes kleine knoopjes.

Om de hals van de sneeuwman bond Mels een rode lap als das. Een hoed kreeg hij niet, want zo vond Mels het wel voldoende.

Daar stond de sneeuwman, fier rechtop in de sneeuw.

De mensen die door het park liepen bleven staan als ze hem zagen.

‘Wat leuk, een sneeuwman!’ zeiden ze. ‘Maar toch is het jammer dat we geen witte kerst gehad hebben. Dat zou pas écht bijzonder zijn geweest.’

De sneeuwman hoorde het allemaal maar hij begreep er niets van. Wat bedoelden die mensen met ‘een witte kerst’? Trouwens, wat was kerst eigenlijk?

De dagen daarna bleef het prachtig winterweer. De zon scheen en het vroom dat het kraakte. Mels speelde elke dag in het park: sneeuwballen gooien, sleetje rijden, en met zijn vrienden maakte hij een lange glijbaan op het ijs van de vijver. Maar het eerste wat hij iedere morgen deed was uit zijn raam kijken. Dan zag hij de sneeuwman daar als een trouwe wachter staan.

Na een weekje was de kerstvakantie voorbij. Dat was kort na oud en nieuw. Mels moest gewoon weer elke dag naar school.

Toen viel ook de dooi in. Het was afgelopen met de vorst.

De sneeuwman voelde dat hij zachter begon te worden. Er hingen al grote druppels aan zijn neus en aan zijn buik. Binnen de kortste keren zou hij verdwenen zijn.

Voor een sneeuwman had hij een mooi leven gehad, maar toch was hij niet tevreden. Hij had het gevoel dat hij iets gemist had.

En op dat moment besloot de sneeuwman om niet te smelten.

‘Tenminste niet voordat ik de eerste sneeuwkllokjes gezien heb,’ sprak hij met zichzelf af. ‘Daarna zie ik wel weer verder.’

Hij zette zich schrap en hij maakte zich zo sterk mogelijk. Dat is heel wat voor een gewone sneeuwman. Maar hij kreeg het voor elkaar: hij smolt niet!

Toen Mels die middag uit school kwam, schrok hij zich een hoedje. Alle sneeuw was weggesmolten uit het park. Het hele gras was weer groen. Maar de sneeuwman stond nog puntgaaf op zijn plek. Hij was zelfs geen centimetertje gekrompen.

‘Mama!’ gilte Mels. ‘Mama, kom eens kijken!’

Ook zijn moeder kon haar ogen niet geloven toen ze de sneeuwman daar zomaar ijskoud en wit in het gras zag staan.

‘Het is vast een vergissing!’ zei ze. ‘Morgen zal hij beslist wel verdwenen zijn.’

Maar de volgende dag smolt de sneeuwman niet en ook niet de dagen daarna. Hij bleef gewoon staan, net zolang tot de sneeuwkllokjes hun kopjes boven de grond staken en daarna in bloei stonden.

En nog vond hij het niet genoeg. Ik wil ook weten wat ‘Pasen’ is, dacht hij. Ik heb nog nooit een kuikentje gezien, zelfs geen ei. Ik blijf nog een tijdje.

Zo stond de sneeuwman daar dag in dag uit, te wachten op de dagen die zouden komen. Telkens als hij had gezien waar hij voor gebleven was, wilde hij toch weer langer wachten met smelten.

In het begin vonden de mensen uit de buurt het heel apart dat er in hun park zo’n standvastige sneeuwman stond. Ze namen foto’s van hem en hij

kwam zelfs in de krant. Maar na een tijdje raakten ze aan hem gewend en toen vond niemand hem meer ongewoon. Na de eerste paar maanden was Mels nog de enige die een beetje aandacht voor hem had.

'Wordt het zo langzamerhand geen tijd om te smelten?' vroeg Mels af en toe. 'Straks wordt het zomer. Daar kun je vast niet tegen. Zomer is een slechte tijd voor sneeuwmannen.'

53

Maar de sneeuwman was nog steeds niet voldaan.

Het bloeien van de rozenstruik had hij immers ook nog nooit gezien. Hij wist notabene niet eens wat een zonnebril was! Hij bleef staan waar hij stond. En van het warmere weer trok hij zich geen sikkepitje aan.

Toen het zover was dat de zon brandde aan de hemel en de roos haar roodfluwelen bloemblaadjes toonde, wilde de sneeuwman niet smelten voordat de appels rijp waren.

Op een dag stond het park ineens vol paddestoelen. De blaadjes van de bomen kleurden rood en goud. Daarna kwamen de herfststormen. Het weer werd nat en guur..

'Niks aan!' zeiden alle mensen.

De vogels verzamelden zich om naar het zuiden te trekken.

'Heb je nu nog niet genoeg gezien?' vroegen ze aan de sneeuwman. 'Waarvoor blijf je nou nog? Straks zijn alle bomen kaal!'

'Ik kan nog geen afscheid nemen!' zei de sneeuwman zuchtend.

Sinterklaas kwam in het land.

De sneeuwman zag hem met zijn schimmel over de daken rijden en daarna hoorde hij de stoomboot weer vertrekken.

Het was nu de donkerste tijd van het jaar. De dagen waren kort en de nachten lang. De sneeuwman was moe van het wachten. Hij stond in zijn eentje in het kale park. Iedereen was haastig en druk. Zelfs Mels kwam niet meer langs om een praatje te maken. De sneeuwman voelde zich moe en in de steek gelaten.

De vogels hadden gelijk, dacht hij. Waar wacht ik nog op? Waarom verdwijn ik niet gewoon?

Maar net toen hij op het punt stond de moed op te geven en te smelten, begon het te sneeuwen. Zomaar onverwacht.

De mensen die eerst zo haastje repje langs hem heen hadden gelopen, stonden nu stil.

‘Het sneeuwt! Het wordt een witte kerst, wat bijzonder!’ zeiden ze tegen elkaar.

Toen ze daarna weer verder liepen, lachten ze en waren ze minder gehaast.

Ineens gebeurde er een heleboel. Er kwam een auto met twee werkmannen aanrijden. Eerst zetten ze een enorme dennenboom in het park, vlak bij de plek waar de sneeuwman stond. Ze versierden de boom met lampjes en kerstballen en allemaal glimmende pakjes. Ze hingen ook slingers met lampjes op in de straten rond het park.

Die avond werd het niet echt donker buiten, want alle lampjes brandden. Hun licht weerkaatste in de sneeuwvlokken. Het park leek een sterrenhemel.

De kerstklokken begonnen te luiden. De mensen kwamen hun huizen uit en verzamelden zich bij de kerstboom. Op het moment dat de klokken stilhiel- den, begonnen ze te zingen.

De sneeuwman keek en luisterde. Hij was niet moe meer. Hij wist nu waar hij al die tijd op gewacht had en hij vond het prachtig.

Een witte kerst! Dit is de mooiste dag van mijn leven, dacht hij en hij voelde zich vanbinnen helemaal warm worden.

Die hele nacht bleef het sneeuwen. Toen Mels de volgende ochtend naar buiten keek, zag hij dat er een dik pak sneeuw gevallen was.

Maar de sneeuwman was verdwenen. Er was alleen nog maar een hoopje blubber van hem over.

Meester Max en het kerstverhaal Rindert Kromhout 2003.

57

Illustratie Sylvia Weve

Bal Hans Kuyper 2003. Illustratie Annemarie van Haeringen

Makkie Selma Noort 2003. Illustraties Harmen van Straaten

Vliegen en knielen Harmen van Straaten 2003.

Illustraties Harmen van Straaten

Een kerstboom kopen Stef van Dijk 2003.

Illustratie Yvonne Jagtenberg

Het engeltje Uit: Nannie Kuiper, *Zo kan het ook*. Leopold 1980.

Illustraties Reintje Venema

Gitaar Uit: Sjoerd Kuyper, *Robin en God*. Leopold 1996.

Illustraties Sandra Klaassen

De treurige kerstboom Koos Meinderts 2000. Eerder verschenen

in *Taptoe*. Illustratie Annette Fienieg

Vrede op aarde Uit: Dolf Verroen, *Bram en Martje*. Leopold

1986. Illustratie Annemarie van Haeringen

De sneeuwman Maria van Eeden 2003. Illustratie Maria van

Eeden

Kerstmis in de klas van meester Max.
Een kerstboom die niet in de auto past.
Een engeltje in de boom, en een paarse gitaar!
De treurige kerstboom en de sneeuwman die niet wil smelten...

Lees het allemaal in deze oude en nieuwe verhalen, gedichten en tekeningen van Leopold-auteurs en tekenaars.

Een bundel om voor te lezen onder de kerstboom!

Stef van Dijk • Maria van Eeden • Annette Fienieg •
Annemarie van Haeringen • Yvonne Jagtenberg • Sandra
Klaassen • Rindert Kromhout • Nannie Kuiper • Hans Kuyper
• Sjoerd Kuyper • Koos Meinderts • Selma Noort • Harmen
van Straaten • Reintje Venema • Dolf Verroen • Sylvia Weve

ISBN 90 258 4240 2

9 789025 842406

Voorlezen met Leopold

